

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Valja za vse leta \$4.00
Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States
Issued Every Day Except Sundays
and Legal Holidays
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N.Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO 293. — ŠTEV. 293

NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 15, 1919. — PONDELJEK, 15. DECEMBRA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVI

POSVETOVAJNE GLEDE REKE V LONDONU

KONFERENCE ZAVEZNIŠKIH ZASTOPNIKOV SO BILE DOSEDAJ ZELO ZADOVOLJIVE. — DOLOČENJE FRANCOSKO-ANGLEŠKE TRGOVSKE POLITIKE.

Trst, Jugoslavija, 13. decembra. — Neoficijelno se je glasilo, da je bil dosegzen sporazum med D'Annunzijem ter italijansko vlado. D'Annunzio bo baje takoj zapustil Reko s svojimi četami vred na mesto slednjih bodo stopile redne italijanske čete.

London, Anglija, 13. decembra. — Pogoji novega ekonomskega dogovora med Anglijo in Francijo bodo objavljeni tekmo naslednjega tedna, kot se je izvedelo danes, potem ko se je konferenca zavezniških državnikov odgovila za nekaj dni. Sklep tega dogovora se smatra za enega glavnih uspehov obiska ministrskega predsednika Clemenceauja v Londonu.

Konferenca je tudi razpravljala o reškem vprašanju. Scialoia, italijanski minister za zunanje zadeve, je takoj popoldne odpotoval v Italijo, da obvesti svojo vlado o uspehih konference. Glasilo se je, da so zastopniki Francije in Anglije informirali italijanskega zunanjega ministra, da se bosta obe vladi zavzeli za italijansko stvar v Washingtonu, da pa bosta zahtevali od italijanske vlade gotove ugodnosti. Scialoia se je vrnil v Rim, da predloži ministrskemu predsedniku Nittiju predloge zaveznikov. Francoski ministrski predsednik Clemenceau je bil odpotoval jutri.

Konferenca, ki je trajala tri dni, se je vrnila za zaprtimi durni in uveljavljeno je bilo staro postopanje tajne diplomacije (katero so hoteli odpraviti zavezniki ter raditev skršali uničiti nemški narod! Ironija niso!) John Davis, ameriški poslanik, je bil uavzoč pri včerajšnji in današnji seji, a le kot svetovalec in kot spozititelj vesti, katere so smatrali angleški in francoski zastopniki za primerne, da pridejo v javnost. (Torej Amerika, ki je rešila Francijo in Anglež, nima nobene besede ter je le stranski opazovalci čudovito modrili sklep angleške in francoske vlade).

Oficijelno ugotovilo, ki je bilo izdano pozneje, ni niti najmanj omenjal resničnih dogodkov na konferenci. (Stara tajna diplomacija z vsemi njenimi usodepolnimi posledicami).

London, Anglija, 13. decembra. — Neoficijelno se je poročalo, da sta dosegla ministrska predsednika Clemenceau in Lloyd George velik uspeh pri sojiji konferenca, ki so končale danes popoldne.

Neoficijelni komunikat, ki je bil izdan danes, pravi, da je prišel francoski ministrski predsednik Clemenceau v Londonu na izrecno povabilo angleške vlade, ki se je hotel posvetovati z njim glede različnih vprašanj, tikajočih se tako Francije kot Anglije. Ker so se številna vprašanja tukaj tudi finane in ekonomije, je bil navzeč tudi francoski rekonstrukcijski minister Loucheur.

Ministrska predsednika sta se poslužila navzočnosti italijanskega ministra za zunanje zadeve, Scialoje v Londonu, da izmenjata z njim svoje nazore glede jadranskega vprašanja. — Tako se glasi v oficijelnem ugotovilu. Omenja se tudi, da je bil navzoč iz posebne milosti tudi poslanik Združenih držav, John W. Davis.

— Baron Chinda, japonski poslanik, se je vdeležil splošne konference, ko je sledil razpravljala o ruskem problemu, — pravi komunikat. — Razventega pa je razpravljala konferenca o različnih postopanjih z ozirom na mednarodna vprašanja, katera bo treba rešiti in prav posebno zadevo miru, katerega se bo sklenil s Turčijo.

— Konferenca je nosila znak skrajne "kordijalnosti" (boljše rečeno zahrtnosti) in prišlo je do zadovoljivih dogovorov glede vseh glavnih vprašanj. Tri dni trajajoči sestanek je nanovo potrdil popolno solidarnost zaveznikov. (Polentari pa pravijo, da se bodo združili z Nemčijo. Kemu naj vratimo?)

Glasilo se je, da je bil ameriški poslanik navzoč pri konferenci v zvezi s predlogi, katere nameravajo predložiti zavezniki predsedniku Wilsonu. Poslanik Davis pa je pozneje izjavil, da ni imela njeva navzočnost pri konferenci nobenega stika s predlogi, katere bi skušala konferenca zaveznikov predložiti ameriškemu predsedniku.

STALIŠČE TURČIJE

TURŠKI SULTAN PRAVI, DA JE MIR NA IZTOKU EDINOLE MOGOČ, ČE OSTANE TURCIJA NEODVISNA. — LOČITEV CERKEV OD DRŽAVE.

Carigrad, Turčija, 12. decembra. — (Posebno poročilo Ass. Press.) Mohamed VI., turški sultan, je sprejel pred kratkim poročevalca Associated Press ter razpravljal z njim o turškem položaju ter o delu Turčije pri uravnavi svetovnega miru.

Po mnenju sultana, in to kljub alarmističnim utisom v Evropi z ozirom na mirovno uravnavo, je zavzela turška politika stališče zdrave primernosti ter se zanaša na pošteno sedbo in pravičnost zaveznikov, prav kot je storila to tudi Avstrija v namenu, da si tem popot zatoči najboljše mirovne pogoje.

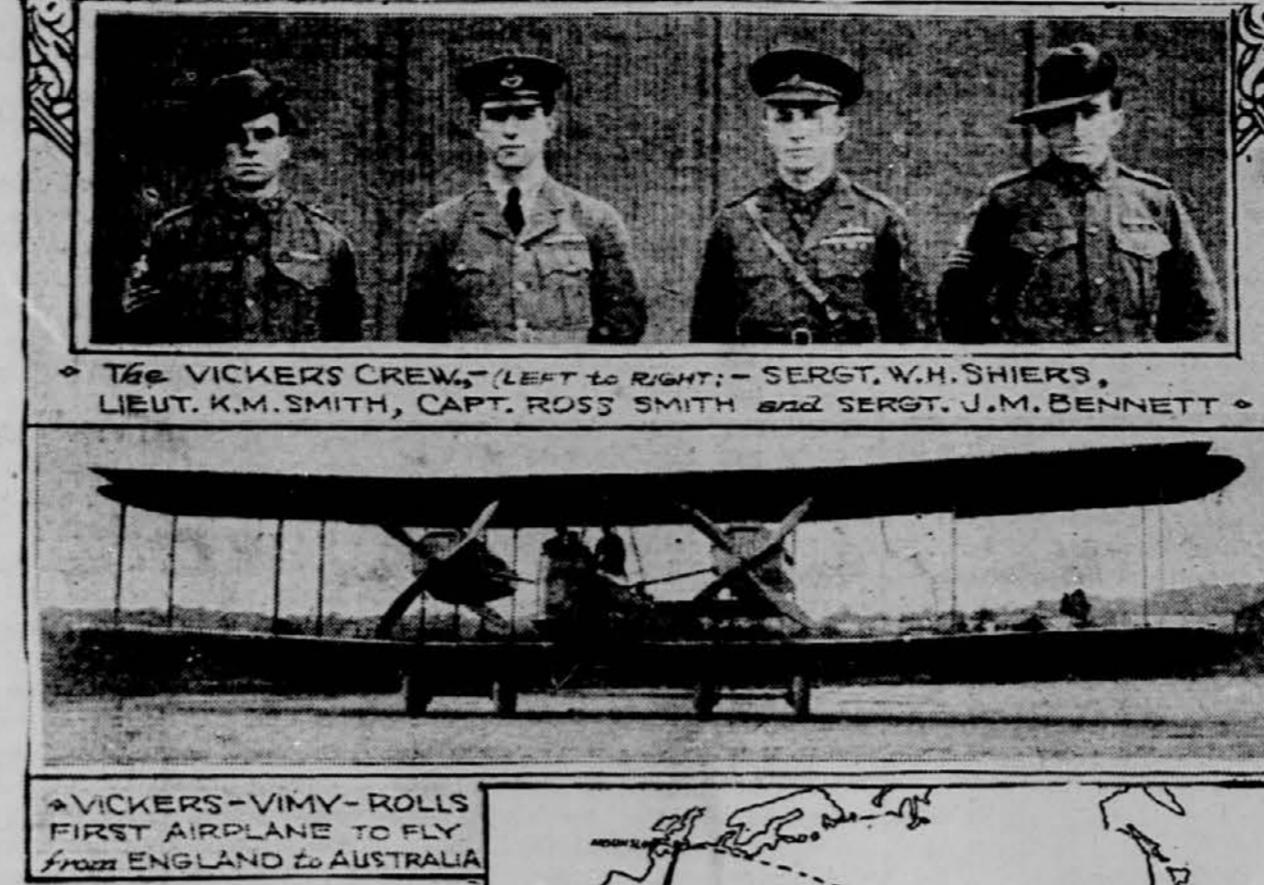
Opaziti je bilo večiko množino propagande v dokaz, da so Turki v svojem bistvu kot ostala človeška bitja, — nič boljši in nič slabši — in videti je, da so nacionalisti za nekaj časa uničili take tipe uradnikov, kot so bili Enver paša in Talaat bej, ki sta bila glavna vročevnica ter predstavitev nemške šole.

Pričakovati je defenzivnega stališča v slučaju, da bi bili mirovni pogoji nezadovoljivi in da bodo v slučaju, da bi bila Turčija razdeljena, islamski elementi v Indiji, Turkestani, in Egiptu stopili na stran boljševikov in to prav posebno proti Angležem. Zunanji opozvalci pa so mnenja, da je to bolj pretinja kot pa kaj drugega.

Ena stvar, katero upa novi parlament izvršiti, je ločitev cerkve od države ter države od cerkve. Narodi srednjega iztoka, posamič in skupno, spoznavajo, da bodo še nadalje stradali in umirali, razven če je bo kaka zunanja sila prinesla red, mir in prosperitet.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA",
NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V DRŽAVAH.

KAPITAN ROSS, NJEGOVI SPREMLJEVALCI IN AEROPLAN, S KATERIMI JE POLETEL IZ ANGLIJE V AVSTRALIJO.

CLEMENCEAU SI JE ZLOMIL REBRO

Nesreča se je pripetila, ko se je peljal v London na torpednem rušilcu. — Ni pustil objaviti.

Pariz, Francija, 14. decembra. Ko se je vrnil ministrski predsednik Clemenceau z londonske konferenca se je izvedelo, da se je ponosrečil na vožnji iz Francije v London. S postavo se je podal takoj v vojno ministrstvo, kamor je dal poklicati svojega zdravnika dr. Tuffiera. O njegovi poškodbami se ni vedelo do danes ničesar. Neki list je popoldne objavil naslednje poročilo:

Nesreča se je pripetila, ko je plul torpedni čoln "Temeraire" po razburkanem morju proti Doverju. Ministrski predsednik je stal na poveljniškem mostu ter opazoval razburkano morje. Naenkrat se je proti rušilcu pripodil velikanski val. Rušilec ga je prerazil, vsled česar je nastal silen sunek. Ministrskega predsednika je vrglo z vso silo ob železno ograjo, pri tem si je pa zlomil rebro. Zdravniki pravijo, da poškoda ni nevarna.

JOHNSON BO KANDIDAT

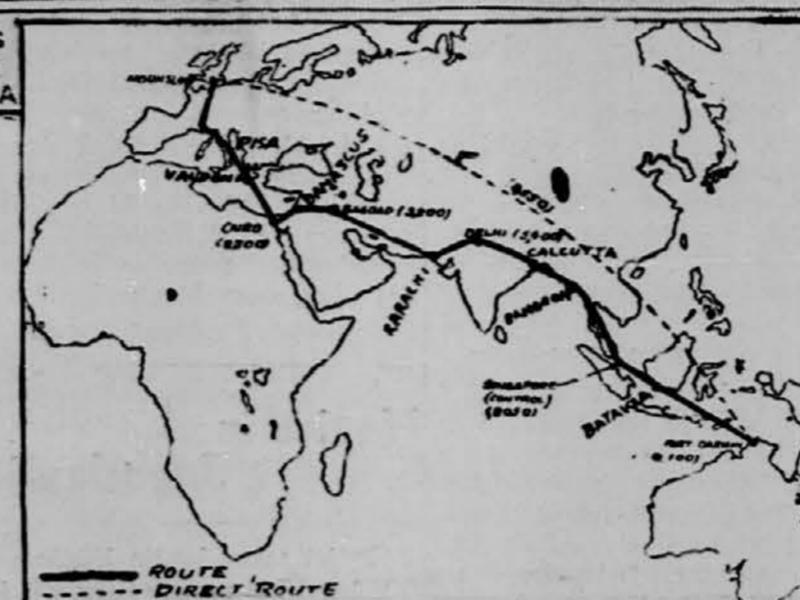
Senator Johnson je objavil, da bo vodil osebno kampanjo za nominacijo za predsedniško mesto.

Washington, D.C., 13. dec. — Senator Hiram W. Johnson iz Kalifornije je danes oficijelno izjavil, da bo kandidat za republikansko nominacijo za predsedniško mesto. Senator je rekel, da bo vodil osebno kampanjo v vsaki državi ter izjavil, da bi njegovo kandidaturo pospeševali profesionalni politiki na konvenciji.

— Tekom preteklega tedna sem bil zadržan, — je rekel, — a bom v nedeljo odpotoval v Kalifornijo. Upam, da bom v par tednih v stanju popraviti se ter stopiti pri svojem povratku v predsedniško kampanjo.

— V polni meri spoznavao ovire, s katerimi se bom moral boriti, vendar pa hočem uporabiti to, kar je dedna pravica vsakega Amerikanca. Vsak uspeh zame mora seveda priti iz naroda samega, ne pa od nekega dobro znanega razreda politikov ali od onih, kajih interes je podpirati take politike. Kjerko bo mogoče, se bom obrnil direktno na narod. Po svojem povratku bom objavil svoj definitiven in specijaliziran program.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA",
NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V DRŽAVAH.

PREMOGARSKA KRIZA

Vlada je preklicala nekaj svojih odredov. — Tekom tega tedna se bodo vrnili vsi na delo.

Washington, D.C., 14. dec. — Vlada je danes preklicala nekaj svojih odredov glede uporabe mehkega premoga. Iz tega je razvidno, da je štrajkarska kriza končana, oziroma, da se bliža svojemu koncu. Predsednik Wilson je sprejel resignacijo dr. Garfielda kot kurilnega administratorja. Poseljena komisija bo preiskala, zakaj so bili zavrnjeni pogoj dr. Garfielda in zakaj je bil sklenjen kompromis, ki se po mnemnji bivšega kurilnega administratorja proti temeljnemu principu vlade.

Predsednik United Mine Workers of America je danes preroval, da se bo do podeljka vrnilo petindvetdeset odstotkov premogarjev na delo ter da bodo do srede vrnili vsi.

Columbus, Ohio, 14. decembra. Uradniki U. M. W. in premogarski baroni so nočjo prerovali, da se bo vrnilo jutri 53,000 štrajkarjev na delo ter da bo do srede produkeija premoga normalna.

vil danes, da se je vrnilo v soboto že 75 odstotkov premogarjev na delo ter da bodo do srede vrnili vsi.

Berlin, Nemčija, 13. decembra. Sodišče je odsodilo Otona Killiana, komunističnega voditelja v Halle na tri leta ječe. Takoj ko je bila razglašena odsodba, so vsi delavci zastrajkali.

ZDAČNO ALI GARANTIMO VSEKEGA POŠILJATEV, TODA ZAKAJ NE MOREM PREVZEMI NIČKOGA.

Levrujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Gorjškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je za sedeno po italijanski armadi.

JAMČIMO ALI GARANTIMO VSEKEGA POŠILJATEV, TODA ZAKAJ NE MOREM PREVZEMI NIČKOGA.

Denar nam poslati je najbolj po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft

TVRDKA FRANK SAKSER.

Pazite na nove cene

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvatsko, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro.

JAMČIMO ALI GARANTIMO VSEKEGA POŠILJATEV, TODA ZAKAJ NE MOREM PREVZEMI NIČKOGA.

Sedaj podljemo v staro domčvino, naprimer:

100 kron ... \$ 1.35	500 kron ... \$ 6.25
200 kron ... \$ 2.60	1,000 kron ... \$ 12.50
300 kron ... \$ 3.90	5,000 kron ... \$ 61.50
400 kron ... \$ 5.00	10,000 kron ... \$ 122.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi.

Denar nam poslati je najbolj po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft

TVRDKA FRANK SAKSER.

22 Cortlandt Street, New York, N.Y.

ITALIJA PROTI RUSKI INTERVENCIJI

ITALJANSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK NITTI JE POVEDAL SOCIJALISTOM, DA NIMA ITALJANSKA VLADA NOBENEGA NAMENA VMEŠAVATI SE V NOTRANJE ZADEVE RUSIJE. — SOCIJALISTI ZAHTEVajo, DA NE SME ITALIJA PODPIRATI ANGLEŠEGA TRGOVSKEGA IMPERIJALIZMA.

Rim, Italija, 14. decembra. — Ministrski predsednik Nitti je izjavil včeraj v poslanski zbornicu, da je italijanska vlada proti vmešavanju v notranje zadeve Rusije. Pripombe minstra v tej zadevi je povzročil govor kapitana Giulietti, tajnika mornariske federacije in socijalista, katerega govor se je slednji zavzemal za vojno.

Kapitan Giulietti, ki je bil odgovoren z drugimi častniki vred za to, da je prišel parnik "Persia" z orožjem na krovu na Reko, mesto da bi prišel na Rusko, kamor je bil namenjen, je izjavil v poslanski zbornicu, da se nimajo nikdo pravice vtekti v te zadeve, nakar mu je odgovoril ministrski predsednik Nitti naslednje:

— Signor Giulietti pravi, da so se mornarji polastili parnika "Persie" ter ga odvedli v Reko, ker je imel ta parnik na krovu orožje, namenjeno za Rusijo. Vi socijalisti imate svoje mnenje glede Rusije, dočim imamo mi povsem drugačne mnenje in na tem mestu hčemo izjaviti, da se nočemo vmešavati v notranje razmere Rusije. Za nekaj časa je vlada prodajala vojni material, ki je bil odveč...

Lahko bi prodali tudi svoje generale, — se je glasil medklie iz socijalističnih vrst.

— Še nadalje bomo prodajali svoj vojni material v Evropi in drugod, — je nadaljeval ministrski predsednik, ne da bi se zmenil za pripombo, — kajti vsprije našega sedanjega finančnega položaja je kredit neobhodno potreben, da nakupimo v inozemstvu vse potrebske in surovine. Dal sem navodila, da se ne sme prodajati nobenega blaga iz Italije, katerega bi se moglo uporabiti proti Rusiji. Če mi more kdo dokazati, da so bila ta navodila kršena, bom dotične odgovorne stranke strogo kaznoval.

V svojem govoru, katerega je imel tekmo zadnje seje parlamenta, je izjavil poslanec Cic

"GLAS NARODA"

LOVENSKE PUBLISHING COMPANY

Frank Barber, Pres.

Louis Benetis, Pres.

Place of business of the corporation and address of above offices
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA' DENNI VENČIČNI DODOK IN PRIMIČNI.

Na sedeži leta 1900 na Kortlandt in 22 New York 10.00
Canada 10.00 Za pot leta na Izleti New York 10.00
Na sedišči leta 1900 na Kortlandt in 22 New York 10.00
Na sedišči leta 1900 na Kortlandt in 22 New York 10.00
Na sedišči leta 1900 na Kortlandt in 22 New York 10.00
Na sedišči leta 1900 na Kortlandt in 22 New York 10.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
DENNI VENČIČNI DODOK IN PRIMIČNI
Subscript yearly \$4.00.

Advertisement on agreement.

Dobroti kres podpis in osebnosti se na priznajuje.
Denar naj se blagovno pošljati po Money Order.
Na vrednost kralje narodovkem prostino, da se nam tudi priznajo Slovenski
nasveti, da hitrejši naštevajo naslovnik.

GLAS NARODA
Borough of Manhattan, New York 10.00 N. Y.
Telefon: 2075 Cortlandt.

Odmevi preteklosti

Zelo stara ženska, ki hodi po vrtu Tuilleries v Parizu se ustvari odtrga jesensko evetko iz napol usahne gredice.

Clovek, ki pride mimo, se še enkrat ozre vanjo. Še bolj stara je kot bi si človek mislil. Gotovo nad osmedeset let, mogoče devetdeset. Njene oči so žalostne kot da so videle preveliko število nad vse žalostnih desetletij.

Protipostavno je trgati evetke na vrtovih Tuilleries, a policija se ozira na to mirno ter ne reče ničesar. V spremstvu stare ženske se nahaja služabnica in mimočoči bi gotovo vprasal, kdo da je.

— Prejšnja cesarica Evgenija, — odgovori policiist, — žena Napoleona III. Stara je trilnedejetdeset let kot en dan. Pride semkaj od časa do časa!

Evgenija — žena Napoleona III, za katerega je pomenjal Metz bližajočo se nesrečo in za katerega je pomenjal Sedan konec sveta; Napoleon III., kojega mati ga je učila v prognanju, da mora zopet postaviti potomec Bonaparta na francoski prestol; — Napoleon III. ki je postal predsednik in konec cesar Francije vsled enega čudnih naključij v zgodovini in ki je izgubil svojo krono s tem, da je pospešil izbruh vojne, ki je ustvarila moderno Nemčijo ter pričela spor radi posesti Alzacije in Lorenske; Bismarek in pruski kralj Viljem, organizatorja nemškega cesarstva ter glavna in zaprizežena sovražnika Francije leta 1870; — vse to pomenja za ostale nas spomine in sence.

Senca cesarice, ki hodi sedaj po vrtu, ki je bil nekoč vrt njene patnike in ki trga skoro nevede evetke, kar je bilo že od nekdaj njen privilegij, senca te cesarice je edina — realnost.

Kaj so pomenili zanjo Liege, Verdun ali Chateau Thierry, ko je sedela v svoji osamljenosti konecem dolgega stoletja? Ali je vedela, ali se je mogoče brigala za to, katera stran zmaguje v starodavnem boju za levi breg Rena?

Ali je imela kaj pojma o tem, da je bil Napoleon III. prav kot Bismarek ali mogoče celo bolj kot Bismarek oni, ki je spravil v tek sile za svetovno vojno?

Mogoče ni ta vojna, ki je zdrobila naše živec v nedoločeno maso, niti prodrija v njenom osamljenosti ali je vznemirjala s svojim grmenjem dalekosežnimi topovi ter pogledom na ranjene ljudi. Iz naše generacije je pobegnila v preteklost in mrtvi njene generacije so pobegnili z njo. Kaj jih briga, če jih dolžimo, da so oni krivi te velike vojne današnjih dni?

— Mi bi se je lahko izognili, — bi nam rekli, — če bi si kaj takega v resnici želeli.

— Zgodovina nas uči, — je reklo Hegel, slavni nemški modrijan, da se ni ljudje nikdar ničesar ne nauče iz zgodovine.

Medtem pa hodi prejšnja cesarica Evgenija v svoji lastni osebi po vrtovih Tuilerij in sanje njene mladosti so bile mrtve že tako dolgo, da ona sama mogoče komaj ve, kakšne so bile pravzaprav te same...

Zakaj bi skušali podaljšati svoja življenga, ko telo tako pogosto se obstaja naprej preko življenga duha, nalink pšici, izstreljeni mimo cilja? —

Evgeniji stari in pozabljeni ženski, se mora zdeti, da je živila — dolično dolgo.

Skupna površina zemlje, brez upoštevanja polarnih krajev, znaša približno trideset tisoč miljonov akrov, soglasno z mednarodnim zavodom za poljedelstvo. Kakšen del te površine zemlje je produktiven v poljedelskem smislu, ni še ugotovljeno, a zavod je zbral podatke iz šestinideset dežel, ki zavzemajo površino nad petnajst tisoč milijonov akrov. Med temi je približno štiri tisoč in petsto milijonov akrov obdelanih, to se pravi produktivnih. Produktivna zemlja vključuje razven obdelane zemlje tudi naravne pašnike in lokale, gozdove ter ozemlja, posvečena kulturi dreves in grmičevju.

Paderewski se je zopet vrnil k svojemu klavirju. Evropski koncert mu najbrže ni dovolj harmoničen.

Silno pomanjkanje sladkorja v Ameriki. Včeraj je odpeljala iz newyorškega pristanišča neka italijanska ladja enajst tisoč ton sladkorja.

V Michiganu so začeli ostru nastopati proti onim, ki sleparijo pri volitah. Najbrže bo ostalo le pri začetku.

Sladkor bo dvaindvajset centov funt. Naenkrat ga bo velika nunožina na razpolago. Sladkorni trust je pa res neuimen. Še bolj neuimen je pa občinstvo....

Ljubezen mora biti vez, ne pa veriga.

Kdor ima dosti prijateljčkov, ima le redkokdaj kakega prijatelja.

Dopisi

East Worcester, N. Y.

Žalostno novico imam vam poročati. Dne 8. decembra je umrla hčerka družine James Milave, starca 4 meseca, in 11. decembra smo jo pokopali. Ko smo odpeljali rakitor pripoznati malo boljše plače v sedanjem času strašne draginje. Kar se tice organiziranega delavstva, stojimo vsi na delavski strani, trdno po našem povelju. Jih je \$400 v gotovini ter vsi Italijci, ki so se zbrali, da bi morali iti pridelki, kar jih je bilo v hiši. V dveh urah ni bilo drugega kot pel. Le sreča, da ni bilo nobene nevihte v tem času, ko je hiša gorela, da je bilo mogoče rešiti Stala in živino, katera je bila v štali. Stala je ostala ter živina, mryva in kokoši, drugo je pa vse ogenj uničil. Oblike, katero so ineli na sebi, imajo, a ostala obleka pohištvo, denar in vsi pridelki so v pelnu. V žalostnem stanju je ostala družina, sedaj na zimo brez oblike, brez denarja, brez hiše in brez pridelkov.

Da se tej veliki tugi nekoliko odpomore, tem potom v incen ne srečne družine trkam na slovenski strci za kakšno ponovo. Vsak dollar bo dobrodošel Slovenci širom Amerike, pomagajte teji ne srečni družini, da se nekoliko odpomore v tej veliki bedi. Družina John Golja se je naselila letos meseca aprila na kinetijo v East Worcester, N. Y. Poprej je bivala v Cedar Rapids, Iowa, in več let v Waukeganu, Ill. Kot dobri gospodar in priden delavec si je za časa bivanja tukaj na kinetiji pridobil veliko prijateljev.

Torej, Slovenec, ali v takih ne sreči zapustili svojega rojaka zaravnati, njegovo ženo in 3 otroke? Vse darove pošljite na mene.

John Zalich,
East Worcester, N. Y.

West Newton, Pa.

Slovenski dnevniki, datirani 8. decembra, so prinesli novico z vsej črkom, da je premogarska stavka končana. Danes 11. decembra pa se premogarji v tej naseljini niso več o kuhinji gozovi pogodbi. Delavstvo se ne da več lovit na limanice, katerih so kapitalistični listi polni. Tudi pri nas so hodiči kompanijski ljudje okoli ter nam dajali neke vrste bluse, na katerih je bilo pisano, da dela v Fairmont, W. Va., 75% premogarjev in da jih bo kmalu delalo še vse. Čitamo pa doppis ravno iz tistih krajev od slovenskih premogarjev, da so se vedno na stavki. Nekdo laže. Ker pa že vemo, da se kapitalisti po dužujejo intrig vsake vrste, zato imentojeno laž pripisemo lahko njim.

Edino dr. Garfield je tista zapreka, da smo delcevi se na stavki. Dr. Garfield je rekel, da imajo premogarji dosti 14% povisjanja. On pravi, da ne bo pestil, da bi judstvo Združenih držav trpečno pomanjkanje radi stavke. L. 1915, ko so nas kapitalisti izpričali za cejl 9 mesecev, pa ni bilo slišati od nikoder, da javnost ne sme trpeti. Ali nismo tudi na premogarji javnost? Ko bi premogarji delali šest ur na dan, bi tudi omenjeni de mesec ne prestovoljni počitni ne bi bilo.

Baronom gre za nohte, zato pa leta nekaj, kakor kokoš kada je jajce tišči, pa nima gnezda, kamor bi sedla. Bodimo mirni ter storimo trdno kot dosedaj, pa če nismo prav vseh 400.000 zaprejo in se zraven obesijo. Rad bi videl, kakšne obraze so delali kapitalisti in sodni, ko je Lewis preklical stavko, na delo pa le ni bilo nikdar. Baroni bi nas radi razpeli, da bi nas potem bolj lahko pripogili, ali to se jim ne bo posrečilo. Sliši se nekaj, da imajo naši voditelji v vladu neke tajne pogodbe. Na take pogodbe se mi ne morem ezipamo. Mogoče so take, kot sta jo imeli Italija in Anglia v vojnem času. Ko je bila še vojna, smo premogarji napeli vse moči, da je prišlo več prenoga na dan, seljak pa, ko si hočemo položiti nekako izboljšati, nas pa zatirajo in nazivajo z boljševiki. Brez stalnega pravice zmagre!

H koncu pozdravljam vse rojake in rojakinje, vam štrajkarjem pa kličem: držite se svojega priznanja, katerega vam ne more nihče vzeti! Na združen A. Ogrin

Eckhart Mine, Md.

Delavske razmere so v tej okolici ravno iste kot v drugih pre-

zgornjih naselbinah. Kar se dela tice, tudi tukaj vse počiva, namesto v rovih, ker gospod dr. Garfield nam premalo občajoči in premogarski baroni nam nočajo nikaj.

Zdravnik —
DR. MILAN MILOJEVIC
417 Wood St.
PITTSBURGH, PA.
— Telefon Court 2810 —

na; gre samo še za osebo, ki naj v imenu črnogorskih poslanec vstopi v vlado. Kot kandidati se imenujejo Marko Dakovič, Jožič in Spasoje Pupić. Dakovič ne želi prevzeti poročja, Jožič je bolan, vsled česar se računa danes z vstopom Spasoje Pilepića v vlado. Govori se, da se sočasno tudi popolni in rekonstruirata ministrski svet.

Nošenje vojaške uniforme.

Vojni minister je izdal odredbo glede noše vojaške oblike, ker so se razni zlikovci potepali v unioru, kradli in ropali. Ta naredba veli, da smejo oficirsko in vojaško obliko nositi samo:

1. aktivni častniki, podčastniki in vojaki kadrov; 2. rezervni umirovljeni častniki, podčastniki in vojaki kadrov; 3. upokojeni častniki, ki niso v službi, ki pa imajo po zakonu pravico, nositi unioro; 4. izjemoma srečni častniki, ki niso v službi, ki pa imajo po zakonu pravico, nositi vojaško obliko častnika, podčastnika in vojaka invalidi, ako to zelo in akot jem to dovoljno.

5. vsi vojaški obvezniki in vsi drugi, ki morajo nositi vojaško obliko, morajo nositi to obliko brez vojaških znakov. Noša "sajkače", kape oficirskega kroja, in drugih vojaških znakov je prepovedana vsem ljudem, ki ne pripadajo vojski. Vsak, ki nosi vojaško obliko, mora na zahtevo poslati svoj vojaški list.

Francosko posojilo kraljestvu S. H. S.

Francoska banka je dovolila kraljestvu S. H. S. posojilo 100 milijonov frankov.

Tiskarska stavka Dalmaciji.

Zaradi stavke tiskarjev, ki niso kakov na kaže, da bo spor z lastniki tiskarn kmalu rešen, je uprava dnevnika "Nova Doba" sklenila likvidirati list. Uprava lista je že odpustila uredniško in upravniško osobje. V vsej Dalmaciji izhaja samo en list, "Narodna Svetiš" v Dubrovniku. V Splitu so tiskarne zaprite in nekaj tiskarjev je že odpotovalo drugam. Meščanstvo Splita in sploh vse Dalmaciji težko občuti pomanjkanje lokalnih listov. Prebivalstvo je nezadovoljno s tem, da se tiskarji in lastniki tiskarn ne morejo zediniti, zlasti v času, ko italijanska propaganda neumorno deluje z denarjem, živili in čopni.

Prehrana.

Ministrstvo za prehrano je izdalo naredbo zoper brezvestno špekulacijo z živili in zoper kopicevne drugih potrebuščin. Kupcijska s sladkorjem je izvzeta iz svobodnega notranjega prometa. Ministr prehrane je dobil pooblastilo, da uredi trgovino tako, da to ne bo preveč oviralo svobodne trgovine.

Ministrstvo prehrane je dovoljilo kredit 150 milijonov kron za nakup živeča za pasivne kraje. Ta svota naj služi kakor obratni kapital za letos in prihodnje leto. Ko se živež proda, se mora ta svota državi vrniti.

Namenočenje invalidov.

Ministrstvo za socijalno politiko je zahtevalo od vseh drugih ministrstev, da naj postavljajo na izpravnjeno mesta uradnikov same invalidi, katerih je vsak dan več.

Učiteljstvo.

Kakor javlja "Politika", je minister prosvet odredil, da dobiva od 1. decembra dalje vsi učitelji plače po novem zakonu. Po tem zakonu znača začetna učiteljska plača 2400 dinarjev letno.

Minister za pravosudje je podpisal odlok, po katerem bodo vsi hodninski zakoni (Income Tax). Ako pridete brez tega v New York, imate samo nepotrebno sitnost. Vsledtega je najbolje, da si to že prej uredit, in v tem slučaju se obrnite na meni in jaz. Vam budem zadevo povoljno uredil. Izdelujem tudi v notarski posel spadajoča dela.

ANTON ŽBASNIK, Javni Notar,

soda 122 Bawell Building, Pittsburg, Pa. — Corner Diamond and Grand Streets.

SLAVNI DRADNIKI:
Predsednik: FRANCIS BOVANSKE, Box 251, Conemaugh, Pa.
Zamenljiv: LOUIS DELANGE, Box 108 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Zamenljiv: JOSEPH PISHLER, 1101 Ely, Minn.
Zamenljiv: GEO. L BROZICH, 1101 Ely, Minn.
Zamenljiv: LOUIS COSTELLO, 1101 Ely, Minn.
Dr. JOSEPH V. GRANKE, 1401 Ely, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:
JOHN GOUDRE, 1101 Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 1441 Ave. M, St. Paul, Minn.
IVAN YAROGA, 8116 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:
JEROME J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 416, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, 8, E. Box 84, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432-7th St. Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 824-1/2nd Ave., Duluth, Minn.
MATTE FOGORELIC, 1 J. W. Madison St. Room 100 Chicago, Ill.

ZDRAVEVALNI ODBOR:
DUDOLY PERDAN, 8028 St. Clair Ave., N.E., Cleveland, Ohio.
FRANK SNAAREC, 4564 Washington Street, Denver, Colo.
JERONI MIŠČAK, 407-8th Ave., Johnstown, Pa.

Vitez iz rdeče hiše

(Le Chevalier de Maison Rouge.)

ROMAN IZ ČASOV FRA NOVKE REVOLUCIJE.

Spisal Aleksander Dumas star.

(Nadaljevanje.)

"Ba!" je rekel Maurice. "Ali ne vidiš, občan, da je to sredstvo napačno, kajti pred tremi tedni so ga hoteli poslužiti, toda ni se sim posrečilo."

"Da!", je odvrnil Morand, "ali samo zato, ker je bil nekdo izmed aristokratov, ki so tvorili patrullo, tako nepreviden, da je izustil zunajljivo besedilo 'gospod'."

"In potem?", je dejal Maurice, ki je hotel na vsak način dokazati, da ima republiku dobro poljico, "zato, ker je bila policija že obveščena o povratku viteza iz Rdeče hiše v Pariz?"

"Ba!" je vzkljuknil Dixmer.

"Ali je vedela, da se nahaja vitez iz Rdeče hiše v Pariz?" je vprašal Morand hladno. "Ali je tudi vedela, na kak način je bil dospel tam?"

"Popolnoma natančno."

"Ah, vraga!" je pripomnil Morand in se sklonil naprej, da bi pogledal Mauricea. "Zelo rad bi zvedel to; doslej nismo čuli o tem nič gotovo. Toda vi, občan, vi, tajnik ene najvažnejših sekej v Parizu, vi ste gotovo bolje počuteni."

"Seveda.", je odvrnil Maurice, "to, kar vam sedaj povevam, je gola resnica."

Zdela se je, da so se vsi gostje, celo Genevieve, zelo zanimali za to, kar je imel povedati mladi mož.

"No, dobro!" je dejal Maurice in je pripovedoval našim čitateljem že znani dogodek pri mestnih vratih, skoz katere se je vitez vlohotapljal v mesto s pomočjo neke pripombe običene ženske.

"Ah, ah!", je rekel Morand, "res edinstveno je, o čemer nam tu pripovedujete; toda, ali je znane, kaj se je zgodilo z žensko?"

"Ne, zginal je in nihče ne ve, kdo je in kaj je."

Tovarji občana Dixmerja in Dixmer sam sta jela svobodnaje dihati. Genevieve je poslušala to povest bleda, nepremična in nemšča.

"Toda, kdo more reči?", je dejal občan Morand hladno kakor vedno, "kdo more reči, da se je uglasil rdeči vitez med patrullo, ki je spravila ves Temple pokonev?"

"Eden mojih priateljev, neki uradnik, ki je imel to dan službo v Temple, ga je spoznal."

"Kakšen pa je pravzaprav ta vitez?"

"Mož pet do šestindvajsetih let, majhen, plavolas, prijetnega obraza, lepih oči in krasnih zob."

Sledil je globok mrk.

"Ne!", je rekel Morand, "zakaj pa vaš priatelj ni arretiral rdečega viteza?"

Odsla je v svoje sobe.

Maurice se je poslovil od vseh restov, pozdravil posebno Moranda, ki mu je neznanško ugasjal stisail Dixmerju roko in odšel omanjjen, toda bolj vesel nego žalosten vsled tako različnih dogodkov, ki jih je bil doživel ta večer.

"Zelo neprizneno svidenje!" je dejala mlada gospa po Mauriceu, evn odhodu in je v prisotnosti svojega moža, ki jo je spremljal v spanlige, pretakala solze.

"Ba, občan Maurice Lindley, priznam patriota, tajnik sekeje, neomudežvan, prljubljen pri ljudstvu, je zelo dragocena pridobitev za občega strojarja, ki hrani v svoji hiši vlohotapljeno blago. Jaz menim, da bi bil od današnjeg včera dalje varen v naši hiši celo rdeči vitez."

Dixmer je nato poljubil svojo soprogo na čelo z bolj očetarsko nego zakonsko naklonjenostjo, je postil v majhnem paviljonu, ki je bil vsa vratna, ki vodijo v Tempelj; potem bi bil stopil naravnost k patrullo, prijet bi bil viteza za vrat in mu rekel: "Jaz vas aretiršam kot izdalca domovine." In ko bi ga ne bil več spustil, za to jamečim."

"In kaj bi bili storili, gospod?" je vprašala Genevieve.

"Kaj bi bil storil, občanka?" je odvrnil Maurice. "Ne, zapsnil bi bil vsa vratna, ki vodijo v Tempelj; potem bi bil stopil naravnost k patrullo, prijet bi bil viteza za vrat in mu rekel: "Jaz vas aretiršam kot izdalca domovine." In ko bi ga ne bil več spustil, za to jamečim."

"In kaj bi bilo sledilo potem?" je vprašala Genevieve.

"Prijet bi bil on in njegovi so-krievi pred sodiščem, in v tej uri bi bil že obglavljen."

Genevieve se je zdržala ter je strahom pogledala svojega so-seda.

Toda zdelo se je, da občan Morand ni zapazil tega pogleda. Flegmatično je izpraznil svojo časo, rekoč:

"Ali je znano, kaj se je zgodilo z vitezem?"

"Ba!" je odvrnil Dixmer. "Brž, kome je takoj zopet zapustil Pariz, ki je videl, da se mu poskus ni uspel, je kraljica trdrovratno osta-

(Le Chevalier de Maison Rouge.)

ROMAN IZ ČASOV FRA NOVKE REVOLUCIJE.

Spisal Aleksander Dumas star.

(Nadaljevanje.)

"Morda tudi Francijo", je priporučil Morand.

"Nikakor ne, nikakor ne", je dejal Maurice.

"Kaj, ali je bil tako nepreviden, da je ostal v Parizu?" je vzkljuknil Genevieve.

"Ni se zganil z mesta."

"To, kar tu pripovedujete, občan, so samo domnevanja?", je odvrnil Morand.

"Ne, to so dejstva."

"Toda, kaj naj bi bilo napotilo viteza k temu, da bi ostal tukaj kljub nevarnosti, da bi mogel zgubiti življenje na grozen način?" je vprašala Genevieve.

"Ej, moj Bog, občanka, ljubezen!", je dejal Maurice.

"Ljubezen?" je ponavljala Genevieve.

"Seveda. Ali ne veste, da je rdeči vitez zaljubljen v Marijo Antoinetto (odstavljen kraljica)?"

Tem besedanjem je sledil prisiljen, neveren smeh. Dixmer je pogledal Mauricea, kakor da bi mu hotel čistiti iz duše. Genevieve je čutila, kako je karila solza iz njenih oči, in groza, ki je Mauriceu ni mogla zakriti, je spreletela vse njeno tejo. Občan Morand je polil vino iz kozareca, ki ga je v tem trenotku približil ustnicam, in Maurice je bil skoro ustrašil njegove blesti, ko bi ne bila vso pozornost mladege moža v tem trenotku sredotočena na Genevieve.

"Ali ste ganjeni, občanka?" je dejal veseli gardist.

"Da, jaz sem, občan; primašam ti od uradnika Mauricea Lindley, njegovega prijatelja, dovoljenje, izdano s svetovalstva v Tempelu za moje hčer, da sme nocej oliskati svojo mater."

"In ti odbijaš v trenotku, ko ima priti tvoja hči, maloprudničec?" je rekel narednik.

"Ah, rad bi ostal tukaj, toda ta proleta slada me sili, da odšlem. Na občino moram, da podam poročilo. Pred vrat me že čaka voz z dvema opoznikoma."

"Ubogi oče!" je vzkljuknil narednik.

"Občan narednik", je rekel Tison, "že polnoč?"

"Ča vaš vzkljuk me veseli?", je dejal Dixmer; "priči mi, da se ni te dolgočasil! Navdaha me z upajenjem, da se kmalu zopet vidimo. Hčka, katere vrata se so vam odprla, je hiša dobrega patriota, in jaz upam, občan, da spoznate karila v meni svojega prijatelja."

"Kaj, že polnoč?" je vzkljuknil Maurice. "Že polnoč?"

"Ča vaš vzkljuk me veseli?", je dejal Dixmer; "priči mi, da se ni te dolgočasil! Navdaha me z upajenjem, da se kmalu zopet vidimo. Hčka, katere vrata se so vam odprla, je hiša dobrega patriota, in jaz upam, občan, da spoznate karila v meni svojega prijatelja."

"Ah, ah!", je rekel Morand hladno, "kdo more reči, da se je uglasil rdeči vitez med patrullo, ki je spravila ves Temple pokonev?"

"Eden mojih priateljev, neki uradnik, ki je imel to dan službo v Temple, ga je spoznal."

"Kakšen pa je pravzaprav ta vitez?"

Maurice se je priklonil in vprašal obrnjeni se k Genevieve:

"Ali dovolite, občanka, da zabet pridev?"

"Ne samo, da vam dovoljujem, pro-im vas za to!", je odvrnila Genevieve živahnno. "Lahno noč, občan!"

"Toda, kdo more reči?", je dejal občan Morand hladno kakor vedno, "kdo more reči, da se je uglasil rdeči vitez med patrullo, ki je spravila ves Temple pokonev?"

"Ah, ah!", je rekel Morand hladno, "kdo more reči, da se je uglasil rdeči vitez med patrullo, ki je spravila ves Temple pokonev?"

"Eden mojih priateljev, neki uradnik, ki je imel to dan službo v Temple, ga je spoznal."

"Kaj bi bili storili, gospod?" je vprašala Genevieve.

"Kaj bi bil storil, občanka?" je odvrnil Maurice. "Ne, zapsnil bi bil vsa vratna, ki vodijo v Tempelj; potem bi bil stopil naravnost k patrullo, prijet bi bil viteza za vrat in mu rekel: "Jaz vas aretiršam kot izdalca domovine." In ko bi ga ne bil več spustil, za to jamečim."

"In kaj bi bilo sledilo potem?" je vprašala Genevieve.

"Prijet bi bil on in njegovi so-krievi pred sodiščem, in v tej uri bi bil že obglavljen."

Genevieve se je zdržala ter je strahom pogledala svojega so-seda.

Toda zdelo se je, da občan Morand ni zapazil tega pogleda. Flegmatično je izpraznil svojo časo, rekoč:

"Ali je znano, kaj se je zgodilo z vitezem?"

"Ba!" je odvrnil Dixmer. "Brž, kome je takoj zopet zapustil Pariz, ki je videl, da se mu poskus ni uspel, je kraljica trdrovratno osta-

Razno

Vprašanje Galicije.

Svet petorice je sklenil v svoji seji, izročiti angleški predlog gledje statuta za Galicijo odsek za politične posle. Kakor je znamo, je Anglija predlog Paderewskoga, po katerem bi pripadla vsa Galicija Poljski zavrnila in zastopa stališče, da je tam potrebno ljudsko glasovanje.

Ponesrečen Orient-Express.

O nesreči pri Pont sur Jonne, kjer je ženevski brzovlak trčil v simplonški Orient-Express, poročajo, da je bila ta katastrofa enajstje, kar se jih je prigodilo zadnja leta. Dočim se je že zatrjevalo, da je k večjemu 30 vseh mrtvih, javljajo sedaj najnovježe vesti, da je mrtvih nad 60, težko ranjenih pa več kakor 100 oseb. Večina ponesrečencev se sploh ne da več agnoscevati. Ženevski brzovlak je v trenutku, ko je trčil v Orient-Express, vozil s hitrostjo devetdeset kilometrov. Večina vozov je bial popolnoma razbita. Od lokomotive poštnega in protlažnega voza so ostali samo malci koščki. Izmed 11 postnih uradnikov so našli samo tri, ki so vse težko ranjeni. Pri tej katastrofi se ni ponesrečil noben Jugoslov.

Obupne razmere v Berlinu.

Državni zbrambni minister Noske je govoril v Kameničah pred svojimi volile, ki so njegov govor burno odobravali. Skupčina je nato soglasno sklenila zapnico vlad in zlasti državnemu zbrambnemu ministru. Noske je opravil svoje postopanje zoper berlinske puče. Dejal je, da v Berlinu, kjer je 160 tisoč ljudi brez dela na cestah, izkušajo blazniki ali zločinci v blaznu generalno stavko spraviti še več stotisoč ljudi na cesto. Izdal sem povelja proti ljudem, ki so pozivljali k zločinu zoper ves nač narod. Na milijone ljudi še sedaj nima nobenega pojma o strahovitem položaju, v katerem se nahajamo. Podobni smo mesečniku, ki tava ob prepadih in se more strmoglavit vsak trenutek v brézno.

Cevjari Simon je skočil iz svoje kolibe kakor divjadiča iz brle.

"Hola, hola!" je vzkljuknil Lorin ter nagebančil čelo. "Kam se vredno posledice tega dela, je bil dovrzen na vse strahove, katere jep retinja s smrjo vzbudila v njem.

Ker je obtoženec še nadaljevajočno trdil pri obravnavi, da ne ve absolutno ničesar, kar se je zgodilo ter se je zgodilo, je oče izvedel, da je imel sin prejšnji dan oster preprič v nekem človekom, od katerega je hotel kolektirati nekaj.

— Pojdite domov ter pozabite na to. — je rekel detektiv ter ga pripravo potrepal po ramu.

Cawley je vzel raztrgani zvezek in srečal zadeve. Mesto tega pa je neprosten toček in icer vedno bolj intenzivno o tem pokvarjenem zvezku in v svarišu. Delal je zelo trdo ter skušal dovršiti in izpolnit svojo iznajdbo in v skrajno nervoznem stanju, ki je bilo posledica tega dela, je bil dovrzen na vse strahove, katere jep retinja s smrjo vzbudila v njem.

Ker je obtoženec še nadaljevajočno trdil pri obravnavi, da ne ve absolutno ničesar, kar se je zgodilo ter se je zgodilo, je oče izvedel, da je imel sin prejšnji dan oster preprič v nekem človeku, od katerega je hotel kolektirati nekaj.

Mr. Plum je pisal:

Cenjeni gospod:

Na čudočni način me spominja ta slučaj strašnega doživljaja pred streljanimi leti in navajam ga v nenumenu, da bi mogočo pripomogel k pojasnjenu slučaja Sapienze.

V pričetku svojega zakonskega življenja sem imel navado, da sem spal z revolverjem pod modrom ob vzgljavju svoje postope.

Revolver pa je mislil, da je sovražnik pred njim in zasedoval je fantom v skedenj in potem ko se je oboril z nožem ter je skočil ubiti svojega nasprotnika, ko ga je založil oče.

Slučaj Sapienze je vzbudil veliko pozornost ter imel za posledico veliko število pisem od oseb, ki izjavljajo, da so imeli slične izkušnje. Med temi pismi je mogoč najbolj presnetljivo ono, katero je pisal državnemu pravniku in Newarku. J. Plum tajnik in zakladnik Pulvola Chemical Co. v Jersey City

